

ματι οἱ Δωριεῖς εἰσεχώρησαν διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης εἰς τὴν Πελοπόννησον, τοῦτο εἶναι γεγονός πιθανώτατον¹.

Ἡ τῆς χερσονήσου κατάκτησις βραδύτατα μόνον συνετελέσθη, τοῦ κλαδωτοῦ σχηματισμοῦ τῶν ὁρέων προβάλλοντος κωλύματα εἰς τὴν εἰσβολὴν, τὸν αὐτόθι δ' ἀμυντικὸν μέσων ὄντων ὅλως διαφόρων ἐκείνων, οἷς οἱ Δωριεῖς εἶχον ἐντίχει κατὰ τὰς προτέρας ἐκδρομὰς αὐτῶν. Αὐτοὶ οὗτοι οὐδέποτε εἶχον κατοικήσει εἰς ὠχυρωμένας πόλεις, οὐδ' ἐνόουν νὰ προσβάλλωσι τοιαύτας θέσεις, ἀλλ' ἐν τοῦτοις εὐρίσκοντο ἐν χώρᾳ, ἐν ἣ ἀρχαίαι δυναστεῖαι ἦσαν κεκαρκαμέναι ἐν φρουρίοις μετὰ πολλῶν περιβολῶν. Αὐτόθι μεμονωμένα μάχαι δὲν ἔκρινον τὸν πόλεμον. Οἱ Δωριεῖς, νικηταὶ ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρᾳ, ἴσταντο ἀμυχανοῦντες πρὸ τῶν κυκλοπείων τειχῶν, τοῦτου δ' ἕνεκα ἔγκατέστησαν κατ' ἀποσπάσματα ἐπὶ εὐθέτων σημείων καὶ ἐπεζήτουν τὴν βαθμὸν ἐξάντησιν τῶν πόρων τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν. Δύναται τις νὰ λάβῃ ἰδέαν περὶ τοῦ χρόνου, ὃν εἰς τοῦτο ἠνάλωσαν, ἐκ τούτου μόνου τοῦ γεγονότος, ὅτι τὰ στρατόπεδα αὐτῶν ἀπέδσαν πάγια ἀποικίαι, παραμείναναι καὶ μετὰ τὴν κατάκτησιν τῶν πολεμίων πρωτευουσῶν. Ἐπὶ τέλους ἡ πεισμονὴ τῶν ὀρεινῶν κατίσχυσε, διότι σὺν τῷ χρόνῳ οἱ ἀχαιοὶ ἀνακτες μετὰ τῶν πολεμικῶν ἀρμάτων καὶ τῆς ἀπειθαρχήτου ἀκολουθίας αὐτῶν δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀντιστῶσι πρὸς τὴν ὀρμὴν τῶν πυκνῶν φαλάγγων τῶν ἀντιπάλων καὶ τὴν πίσιν τοῦ δωρικοῦ δόρατος· οὕτω δὲ οἱ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπόγονοι ἠναγκάσθησαν νὰ ἐκλίπωσι τὰ φρούρια τῶν προγόνων αὐτῶν².

Ἐκ πασῶν τῶν ναυτικῶν χωρῶν τῆς χερσονήσου μία μόνη διέφυγε τὴν γενικὴν ἀνατροπὴν· ἦν δ' αὕτη ἡ ὑπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου λουμένη ἀρκτική ἀκτὴ.

Οἱ Δωριεῖς εἶχον ἀποθῆ αὐτόθι, ἀλλ' εἶχον ἐξακολουθήσει ὁδεύοντες πρὸς νότον, ὥστε οἱ τὴν χώραν οἰκοῦντες Ἴωνες, σεσωρευμένοι ἐν ταῖς δώδεκα αὐτῶν πόλεσι, περὶ τὸν ἐν Ἑλικῇ ἰδρυμένον ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, παρήμενον αὐτόθι ἐν εἰρήνῃ, ἐνῶ ἐν τοῖς μεσημβρινοῖς καὶ ἀνατολικοῖς τμήμασι συνήπτοντο αἱ ἀτελεύτητοι μάχαι, αἱ κρίνασαι τὴν τύχην τῆς χερσονήσου.

Ἀλλ' οἱ Ἀχαιοὶ, ἀπωσθέντες τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν, ἐπέδραμον τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ ἀλιπέδου, καταλαβόντες δὲ πρῶτον τὰς ἀνασπταμένας πεδιάδας, εἰσῆλθον εἰς καὶ εἰς τὰ φρούρια, ἐκ διαδοχῆς παραδοθέντα αὐτοῖς. Ἐσχάτη πασῶν ἔπασεν ἡ Ἑλική, ἐν ἣ ἦσαν ἐγκεκλεισμένοι αἱ εὐγενέσταται τῶν ἰωνικῶν οἰκογενειῶν. Κατὰ τὴν παράδοσιν αὐτὸς ὁ τοῦ Ὀρέστου υἱὸς Τισαμενὸς νεκρὸς μόνον εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἡ ἡγεμονικὴ ἀρχὴ παρέμεινε τῇ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ, τὸ ὄνομα δὲ τῆς ἀχαϊκῆς ταύτης γενεᾶς ὑποκατέστησεν ἐν τῇ χώρᾳ τὸ ἰωνικὸν ὄνομα τῶν Αἰγιάδων³. Πάντες οἱ Ἴωνες, οἱ μὴ θελήσαντες νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ἀχαιῶν, προσέφυγον εἰς τὴν Ἀττικὴν παρ' ἀδελφῷ αὐτόθι λαφ.

Οἱ Δωριεῖς ἠκολούθησαν τοῖς Ἀχαιοῖς, καταλαβοῦσι τὰς χώρας τοῦ ἰσθμοῦ, ἀλλὰ μὴ ἐνοχλήσαντες αὐτοὺς ἐν τῇ νῆα αὐτῶν πατρίδι, προήλασαν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ πρὸς νότον, ἐνθα συνήντησαν τὰ μέθοδα τῆς Ἀττικῆς. Πράγματι ἡ Μεγαρίς ἦν τμήμα τῆς Ἀττικῆς, ἡ συνάπτεται διὰ τῶν ὁρέων καὶ πασῶν τῶν φυσικῶν ὁμοιοτήτων αὐτῆς. Ἡ δωρικὴ κατάκτησις ἐνιδρύθη ἀπειλντικῇ ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ, τοῦ θρησκευτικοῦ κέντρου τῶν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν ἀμφοτέρων τῶν κόλπων διεσπαρμένων Ἰώνων. Ἡ Μεγαρίς κατελήφθη⁴, ἂν δὲ ἡ λοιπὴ Ἀττικὴ περιήρχετο εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Δωριέων, οὗτοι, βοηθοῦντες τοῖς τοῦ βορρᾶ ὁμοφύλοις αὐτῶν, θὰ ὑπεδούλουν ὅλως ἢ θὰ ἐξήλαυνον τὴν ἰωνι-

κὴν φυλὴν καὶ πᾶσα ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑλλάς θ' ἀπέβαινε δωρικὴ χώρα. Ἀλλ' ἡ ἀντηρις τοῦ Κιθαιρώνος, χωρίζοντος τὰς πεδιάδας τῶν Μεγάρων καὶ τῆς Ἑλευσίνας, καὶ ὁ ἡρωισμὸς τῶν Ἀθηνῶν, φρουρουσῶν τὰς παρόδους τῆς χώρας, ἀντέταξαν τοῖς Δωριεῦσιν ἀνυπερβλήτον φραγμὸν, ἡ δὲ Ἀττικὴ σωθεῖσα παρέμεινε τοῖς Ἴωσι.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑ ΣΟΦΟΚΛΕΙ.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ
ΕΝ ΤΩ ΕΛΛΗΝΙΚΩ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩ ΣΥΛΛΟΓΩ,

ΥΠΟ
ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ΚΟΚΚΟΛΑΤΟΥ (ιατροῦ).

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

Ἀνατομικά.

Ἐν τοῖς δράμασι τοῦ ποιητοῦ ἀπαντῶσιν οἱ ἑξῆς ἀνατομικοὶ ὅροι.

Μυελός=(ἐγκέφαλος).

Ὁ Ἴλλος, ὁ ἐκ τῆς Διαιεῖρας πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, ἀφηγούμενος τῇ μητρὶ αὐτοῦ τὸ ρρικτὸν πάθημα τοῦ πατρός του, ὡς ἐκ τοῦ θανάσιμου πέπλου, ὃν αὕτη ὡς δώρημα ἀπέστειλεν αὐτῷ, λέγει ὅτι κόγχης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκράνιει, μέστω κρατὸς διασπαρέντος αἵματος θ' ὁμοῦ.

Τραχιν. 782.

Κάρα=(κρανίον, πρόσωπον, κεφαλὴ).

κάρα

στάζων ἰδρῶτι.

Αἴας. 10.

παίσας κάρα θώουξεν.

Αὐτ. 308.

ὅπως δρῶν ὀλοτόμοι

σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει

Ἡλέκτρα, 99.

κάρα,

κηλίδας ἐξέμαζεν.

Αὐτ. 416.

σύ δὲ

τεμοῦσα κάρα τὸς βοστρύχων ἄκρας...

Αὐτ. 419.

ἦν σύ μὴ δέισις πόθ' ὡς

γέλῳτι τοῦμὸν φαῖδρὸν ὄψεται κάρα.

Αὐτ. 1310.

ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπῳ κάρα,

Οἰδίπῳ Τυραννὸς, 40.

κάρα

πολυστεφῆς παγκάρπου δάφνης.

Αὐτ. 83.

λευκανθὲς κάρα,

Αὐτ. 712.

μέστω

κάρα διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.

Αὐτ. 809.

καί μοι χέρ' ὄναξ, δεξιὰν ὄρεξον, ὡς

ψαύσω φιλήσω τ', εἰ θέμις, τὸ σὸν κάρα.

Οἰδίπῳ ἐπὶ Κολωνῷ, 1130.

σὲ δ' ἡ, σὲ τὴν νεύουσαν εἰς πέδον κάρα,

Ἀντιγόνη, 411.

1) Δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς παραδεδομένον γεγονός ὅτι οἱ Δωριεῖς ἀπῆλθον ἐκ Ναυπάκτου, ὅπως εἰσβάλλωσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ὁ μῦθος τοῦ Ὀξύλου (Στράβ., 357) κατηρτίσθη πιθανῶς ἐν χρόνῳ, καθ' ὃν ἐπεζητεῖτο ἡ ἐπὶ μυθικοῦ προηγούμενου ἱδρύσεως τῆς πολιτικῆς συμμαχίας Σπάρτης καὶ Ἡλίδος.

2) Περὶ τῆς βαθμὴδὸν γενομένης ταύτης κατακτήσεως τῆς Πελοποννήσου ἴδε Πάυσαν., Β', 13. Müller, *Dorier*, I, 64. 80 καὶ ἐξῆς.

3) E. Curtius, *Peloponnesos*, I, 413. Περὶ τοῦ Τισαμενῶς ἴδε Σκύμνου τοῦ Χίου, Περὶ ἡ γ., 528, καὶ Ἐφορον παρὰ Στράβωνι, 289.

4) Ἡρόδοτ., Ε', 76.

τὸν ἄνδρ' εἵκεν ὕπνος οὐ μακροῦ χρόνου
ἔξειν· κ ἄ ρ α γὰρ ὑπτιάζεται τόδε.

Φιλοκτ. 824.

κινεῖ γὰρ ἄνθρωπος κινάγει κ ἄ ρ α.

Αὐτ. 866. (1)

Γλῆνη = τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ὑετῶδες ὑγρόν, σημαίνει
δὲ καὶ τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ.

φοίνια δ' ὁμοῦ

γλῆναι γένει· ἔτεγγον, οὐδ' ἀνέσαν
φόνου μυδῶσας σταγόνας, ἀλλ' ὁμοῦ μέλας
ὁμῶς χάλιαζα θ' αἵματοῦσ' ἐτέγγετο.

Οἶδ. Τύρ. 1277.

Πλευραί, = αἱ κυρίως πλευραί, ὁ θώραξ, τὸ ἡμιθω-
ράκιον.

φιλότῃτι θιγὼν πλευρὰς σὺν ἔμοι
τάσδ' ἐπικούριζ'.

ἐπενταθεῖς

ἤρρισε π λ ε υ ρ α ῖς μέσσαν ἔγχος,

Αἶας, 1410.

Ἀντιγ. 1235.

πονῶν

π λ ε υ ρ ἄ ν πικρῶ γλωχίνι,

Τραχιν. 680.

ἰδρὼς ἀνῆγει χρωτὶ καὶ προσπτύσσεται

π λ ε υ ρ α ῖ σιν ἀρτίκολλας,

Αὐτ. 767.

ὀρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλήγι φασγάνῳ

π λ ε υ ρ ἄ ν. πεπληγμένην.

Αὐτ. 930. (2)

Κλεις (ἡ)

ὦ Παλλὰς Παλλὰς, τόδε μ' αὐ λωβᾶται· ἰὼ παῖ,

τὸν φύσαντ' οἰκτεῖρ'. ἀνεπίφθονον εἴρυσον ἔγχος,

παῖσιν ἐμῆς ὑπὸ κληῖδος·

Τραχιν. 1031.

Στέρνον

χερόπλακτοι δ'

ἐν στέρνοισι πεσοῦνται
δοῦποι

Αἶας, 631.

στέρνων πληγὰς αἵμασσομένων

Ἡλέκτρο. 90.

οὐδ' ἀνέσαν

στέρνων ἀραγμούς οὐδὲ παμμήκεις γόους.

Οἶδ. ἐπὶ Κολωνῷ, 1608.

στέρνων διερροίζησεν·

Τραχ. 568.

ὦ χέρες χέρες,

ὦ νῶτα καὶ στέρν', ὦ φίλοι βραχίονες.

Αὐτ. 1089. (3)

Καὶ τὸ ἐπίθετον δ α σ ὄ σ τ ε ρ ν ο ς

δ παῖς ἔτ' οἷσα τοῦ δαυστερνου παρὰ

Νέσσου φθίνοντος ἐκ φονῶν ἀνελόμην,

Τραχιν. 557.

Ἀρθρα = (αἱ διαρθρώσεις, τὰ μέλη).

ποδῶν ἂν ἄρθρα μαρτυρήσειεν τὰ σά.

Οἶδ. Τύραν. 1032.

ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὐτοῦ κύκλων,

= (τὰ μέλη τῶν αὐτοῦ κύκλων, τοὺς ὀφθαλμούς του).

Αὐτ. 1270.

χιτῶν ἅπαν κατ' ἄρθρον· ἦλθε δ' ὀστέων

ἀθαγμὸς ἀντίσπαστος·

Τραχ. 769.

μάρψας ποδὸς νιν, ἄρθρον ἢ λυγίζεται,

Αὐτ. 779.

ἐρρέτω Ἴλιον οἳ θ' ὑπ' ἐκείνῳ

πάντες ὅσοι τόδ' ἔτλασαν ἐμοῦ ποδὸς ἄρθρον

ἀπῶσαι.

Φιλοκτ. 1200.

Καὶ τὸ ἐπίθετον ἀναρθρος = ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κινήσῃ
τὰ μέλη αὐτοῦ, ὁ τὰ μάλιστα ἐκπονημένος.

νῦν δ' ὥδ' ἀναρθρος καὶ κατερρακωμένος

τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρηται τάλας,

Τραχ. 1103.

Κερκίς.

ὑφ' αἵματηραῖς

χείρεσσι καὶ κερκίδων ἀμαρτίσεν.

Ἀντιγ. 975.

Ῥλένη,

τοσαῦτα φωνήσασα συντόνῳ χερσὶ

λύει τὸν αὐτῆς πέπλον, ἢ χρυσήλατος

προὔκειτο μαστῶν περονίς, ἐκ δ' ἐλώπισεν

πλευρὰν ἅπασαν ὠλένην τ' εὐώνυμον.

Τραχ. 924.

Κῶλα, (τὰ)

Οὐκ ὦλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀζέστου πέτρου.

Οἶδ. ἐπὶ Κολων. 19.

ἔπεο μάν, ἔπε' ὥδε' ἀμαυρῶ

κ ὠ λ φ, πάτερ, ἔ σ' ἄγω.

Αὐτόθι 182.

Σκέλη (τὰ)

Ἄλλος' οὐρανῷ

σκέλη προαίνων,

Ἡλέκτρο. 752.

Πλεύμων, = (ὁ πνεύμων).

ἐς δὲ πλεύμονας

στέρνων διερροίζησεν.

Τραχιν. 567.

κλεινὸς ὡς ἤκουσε καὶ διώδυνος

σπαραγμὸς αὐτοῦ πλεύμονων ἀνθήψατο,

Αὐτ. 777.

Σύριγγες = (οἱ βρόγχοι, τὰ βρόγγια).

ἔτι γὰρ θερμαί

σύριγγες ἄνω φουσῶσι μέλαν

μένος.

Αἶας, 1411.

Φλέψ,

ἰδρὼς γὰρ τοῖν πᾶν καταστᾶζει δέμας,

μέλαινά τ' ἄχρου τις παρέρρωγεν ποδὸς

αἱμορραγῆς φλέψ.

Φιλοκτ. 823.

Ἀρτηρία,

πλεύμονος τ' ἀρτηρίας

βορεῖ ζυνοικοῦν.

Τραχιν. 1054.

Φρόν, ενός = Τὸ διάφραγμα· ὁ Σχολιαστὴς παρατηρεῖ
τὰ ἐξῆς: «Φρόνας ὁ ποιητὴς καὶ πάντες οἱ παλαιοὶ ἐκά-
λουν τὸ διάφραγμα καὶ ὁ Ἀριστοτέλης λέγει, «τοῦτο δὲ τὸ
διάζωμα καλοῦσιν οἱ τινες φρόνας· ὁ διορίζει τὸν τε πνεύμονα
καὶ τὴν καρδίαν· ἔχει δὲ πάντα τὰ ἔναιμα αὐτό, καθά-
περ καρδίαν καὶ ἥπαρ».

ὀρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλήγι φασγάνῳ

πλευρὰν ὑφ' ἡπαρ καὶ φρένας· πεπληγμένην.

Τραχιν. 930.

Ἡπαρ,

χωρεῖ πρὸς ἡπαρ, οἶδα·

Αἶας, 938.

παῖσας ὑφ' ἡπαρ αὐτόχειρ αὐτὴν, ὅπως

παιδὸς τόδ' ἤσθητ' ὀξυκώκτον πάθος.

Ἀντιγ. 1315.

1) Σημ. (Παραλείπονται καὶ ἄλλα χωρία τοῦ ποιητοῦ).

2) Σημ. (Ὡσαύτως παραλείπονται πολλὰ χωρία τοῦ ποιητοῦ).

3) Σημ. (Πολλὰ χωρία παραλείπονται).

Κολαί,

ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ

μυδῶσα κηκίς μηρίων ἐτήχετο
 κατ' ὤφει κανέπτει, καὶ μετάρσιον
 χολαί διεσπείροντο,

Ἀντιγ. 1007.

Ὁ Νεοπτόλεμος λέγει πρὸς τὸν Φιλοκτήτην,
 ἀντέρειδε νῦν βάσιν σὴν. Φ. εἰς ὅσον γ' ἐγὼ σθένω.

Φιλοκτ. 1403.

τήνδε τ' ἔμπυον βάσιν

Αὐτ. 1378.

Ἐνθα τὸ βάσις=τὰ νῶτα, οἱ γλυντοί, ὁ πρωκτός.

Ὡσαύτως ἀπαντῶσι καὶ οἱ ἐπόμενοι συνήθειαι ὅροι ἐν τῇ
 ὁμιλίᾳ, ὧν τὰς παραπομπὰς συντομίας χάριν παραλείπομεν,
 κόμη, θορίξ, δόρυς, βλέφαρα, οὖς, παρειά, ρίς, παλάμα,
 βραχίονες, γούνατα, μηροί, κλπ. κλπ. πτόμα, κττ.

Ἀκριθείας χάριν παραθέτω ἐνταῦθα τὰ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ
 εἰς τὸ αἷμα ὡσαύτως ζῖαν προσφυῶς ἀποδιδόμενα ἐπιθετα. οὐ-
 χὶ μόνον πρὸς ἀπλοῦν κόσμον, ἥτοι ὡς κοσμητικὰ ἐπιθετα, ὡς
 τοῖς ποιηταῖς εἰθισται, ἀλλ' ἐλέγχοντα γινώσκον τοῦ ποιοῦ,
 κινήσεως ἢ στάσεως, ιδιοτήτων αὐτοῦ κλπ. Εἰσὶ δὲ τὰδε:

αἷμα μελανθὲν

ἐκ τε φοινίκας

πληγῆς μελανθὲν αἷμα

Αἶας, 918.

ἄκρατον

τοῦμὸν ἐκπίνουσ' αἶε

ψυχῆς ἄκρατον αἷμα,

Ἡλέκτρ. 785.

νεακόνητον=(νεόθηκτος)

νεακόνητον αἷμα, χειρὸν ἔχων.

Αὐτ. 1395.

παλίσρρυτον

παλίσρρυτον γὰρ αἷμα ὑπεξαίρουσι τῶν
 κτανόντων οἱ πάλαι θανόντες.

Αὐτ. 1420.

χειμάζον

ὡς τὸδ' αἷμα χειμάζον πόλιν.

Οἶδ. Τύραν. 101.

ἐμψυτον, ἄλαστον

πατρὸς ἔμψυτον

ἄλαστον αἷμα δυσμόρῳ στενάζειν,

Οἶδ. ἐπὶ Κολωνῷ, 1671.

ἀνδροφθόρον

ἀνδροφθόρου βεβρωτες αἵματος λίπος.

Ἀντιγ. 1022.

ἀμφίθρεπτον=τὸ πανταχόθεν χυνόμενον πηγνύμε-
νον αἷμα.

ἐὰν γὰρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν
 σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσίν,

Τραχ. 572.

χλωρόν,

ἐκ δὲ χλωρὸν αἷμά μου

πέπωκεν ἤδη, καὶ διεφθαρμαί δέμας
 τὸ πᾶν,

Αὐτ. 1055.

φοίνιον=(ἐρυθρόν) κηκίον=(ἀναβλύζον).

στάζει γὰρ αὖ μοι φοίνιον τὸδ' ἐκ βυθοῦ
 κηκίον αἷμα, καί τι προσδοκῶ νέον.

Φιλοκτ. 783.

δυσέριστον=ἄζηλον, δύσμαχον, σημαίνει σύναμα τὸν
φόνον καὶ τὴν σφαγὴν.

τὸ δυσέριστόν αἷμα φουσῶν Ἄρης.

Ἡλέκτρ. 1385.

ἐρεμνόν=(μέλαν, σκοτεινόν).

ἐν δ' ἐλίκεσαι βουσί καὶ κλυτοῖς πεσὼν αἰπολίοις
 ἐρεμνὸν αἷμα ἔδευσα.

Αἶας, 374.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΗΜΑΘΙΑΣ.

Ἡ Ἡμαθία, πόλις ἀρχαία τῆς Μακεδονίας ταυτώνυμος τῇ
 χώρα Ἡμαθία, ἀναγράφεται ὑπὸ τοῦ ἐπιτομῆος τοῦ Στράβωνος¹,
 ὃ φαίνεται ἐπόμενος καὶ Στέφανος ὁ Βυζάντιος² ὅστις ἀποδέ-
 χεται ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα ὑπάρχουσαν πόλιν καὶ χώραν. Ἐκεῖτο
 δὲ ἡ πόλις Ἡμαθία κατὰ τὸν ἐπιτομῆα Στράβωνος πρὸς τῇ θα-
 λάσσῃ τῆς ἐκφράσεως ὅμως ταύτης ἀορίστου ζῖαν οὔσης, ἀδύ-
 νατον νοηθῆναι ποῦ ἀκριβῶς τῆς παρὰ θάλασσαν χώρας ἦν ἡ
 πόλις αὕτη.

Τῶν δὲ μεταγενεστέρων συγγραφέων Ζωναρᾶς³ διασώζει τὴν
 εἰδησιν, ὅτι ἡ πόλις Θεσσαλονίκη τὸ πάλαι Ἡμαθία ἐκαλεῖτο·
 ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς μαρτυρίας βασιζόμενος ὁ Abel⁴, ἀποδέχεται
 τὴν Θεσσαλονίκην οὔσαν τὴν ἀρχαίαν πόλιν Ἡμαθίαν. Ὁ ἐπι-
 τομῆς ὅμως τοῦ Στράβωνος ἀναφέρει τὴν πόλιν Θεσσαλονίκην
 πρότερον Θέρμην καὶ οὐχὶ Ἡμαθίαν καλουμένην· διὸ προκύπτει
 ἐντεῦθεν ἀπορία διασειούσα τὸ κύρος τῆς εἰδήσεως τοῦ Ζωναρᾶ.
 Ἡ δὲ πόλις Ἡμαθία σχοῦσα πάντως τὸ αὐτῆς ὄνομα ἀπὸ τῆς
 χώρας, ἀδύνατον νοηθῆναι ἐκτὸς τῆς ἀρχαίας χώρας Ἡμαθίας
 κατεμένη καὶ πιθανῶς ἐκεῖτο ἐν τῇ παρὰ τὰς ἐκβολὰς Ἀλιάκμο-
 νος μετὰ Λυδίου παραλίᾳ, τοῦτέστι πολλῶ μεσημβρινώτερον
 τῆς νῦν πόλεως Θεσσαλονίκης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

1) VII. ἀπ. 11. «Ἦν δὲ καὶ πόλις Ἡμαθία πρὸς θαλάσση».

2) Ἐν λέξει. «Ἡμαθία, πόλις καὶ χωρίον, ἡ νῦν Μακεδονία».

3) XII, 26. «Θεσσαλονίκη, . . . ἡ πάλαι μὲν Ἡμαθία καλεῖ-
σθαι λέγεται».

4) Makedonien vor König Philipp. Leipzig 1847. σ. 26.

5) VII. ἀπ. 24. «Ὅτι μετὰ τὸν Ἀξιδὸν ποταμὸν ἡ Θεσσαλονίκη
ἐστὶ πόλις, ἥ πρότερον Θέρμη ἐκαλεῖτο».

Π. Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ δ. φ.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

— Ὁ Βαρθελεμὸς Saint-Hilaire, ἀποπερατώσας ἄρτι τῆς μεταφρά-
 σεως αὐτοῦ εἰς τὴν γαλλικὴν τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἀριστοτέλους, ἐδη-
 μοσίευσεν καὶ τὸν γενικὸν πίνακα τῶν περιεχομένων, ὅστις ἀποτελεῖ τόμον
 ὅλον ὀγκωδέστατον, δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς εὐρετήριον τῶν
 ἀριστοτελικῶν ὥρων.

— Ἐν τῷ *Allgemeine Zeitung* τοῦ Μονάχου ὁ κ. Φλέγκελ ἐδημο-
 σίευσεν πραγματεῖαν περὶ προϊστορικοῦ πύργου ἐν Καλύμνῳ. «Ἡ Καλύ-
 μνος, λέγει ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτοῦ, ὑπερέχει πολλῶν τῶν νήσων τοῦ Αἰ-
 γαίου, οὐ μόνον ἐνεκα τῆς ἀλιείας τῶν σπόγγων καὶ τοῦ παγκοσμίου ἐμπο-
 ρίου τοῦ εἶδους τούτου, οὐ μόνον ἐνεκα τῆς μορφώσεως τῶν κατοίκων, ἐξ
 ὧν οὐκ ὀλίγοι διέπρεψαν ὡς ἱεράρχαι, ἱατροί, νομομαθεῖς, διδάσκαλοι,
 ζωγράφοι, οὐ μόνον διὰ τῶν προϊόντων αὐτῆς. ἐξ ὧν ὁ Στράβων ἐξαί-
 ρει τὸ μέλι, ἀλλὰ καὶ ἐνεκα τῶν ἀρχαιοτήτων».

— Ἠγγείλαμεν ἐν τῷ προτέρῳ φύλλῳ τὸν θάνατον τοῦ ποιητοῦ
 Κουακέρου τῆς Ἀμερικῆς Whittier. Ἡ Ἀμερικὴ ἐντὸς μηνῶν ἀ-
 πώλεσε πάντας τοὺς γηραιούς αὐτῆς ποιητάς. Μετὰ τὸν Russel Lowelle
 τὸν Walt Whitmann καὶ μετ' αὐτὸν τὸν Whittier. Τὸ τελευταῖον
 ποίημα αὐτοῦ ἐστὶ συγχαρητήριον ἐπὶ τῇ ὁγδοηκοστῇ τρίτῃ ἀμφισπέρδι
 τοῦ κ. Olivier Wendell Holms. ὅπερ ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ φυλλαδίου
 τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ «Atlantic Monthly», καὶ ὅπερ λίαν συνεκίνησε
 τὸν ἑορτάζοντα.

— Τὸν γηραιὸν μουσουργὸν Βέρδην κατέλαβεν αἰθὺς ἡ πρὸς ἐργασίαν
 ἔφεσις, ἐφ' ἧ καὶ μετὰ τὸν Falstaff, τὸ νέον αὐτοῦ μελόδραμα, ὅπερ ἀ-
 ποπερατώθη, νέον προτίθεται νὰ παράσῃ τῷ θεατρῷ ἔργον, ὃ δὲ Σαίξ-